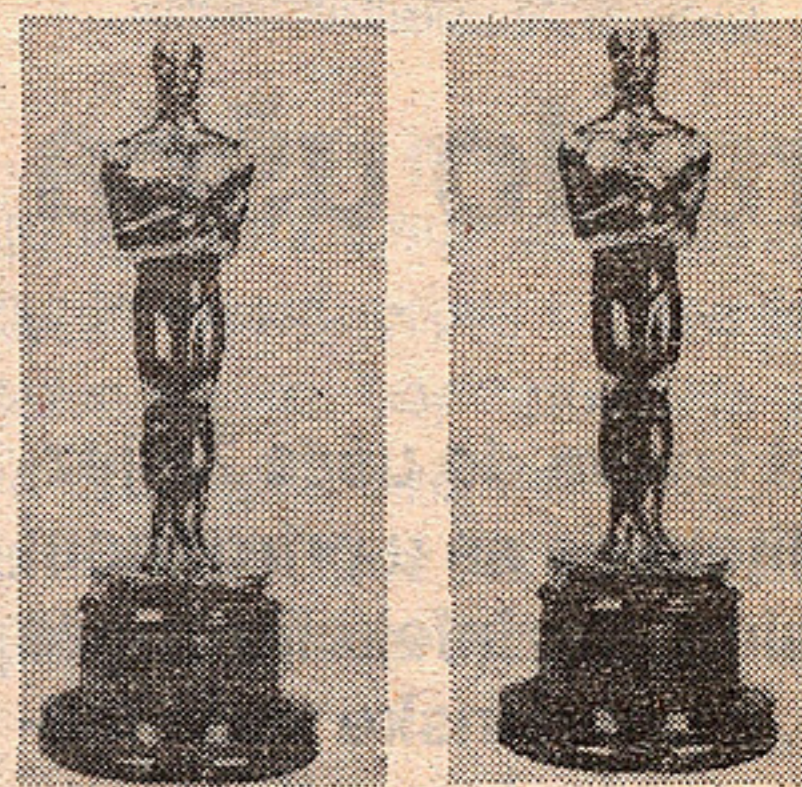

● Piše: Bojan BOSILJČIĆ

U ritmu tam-tama

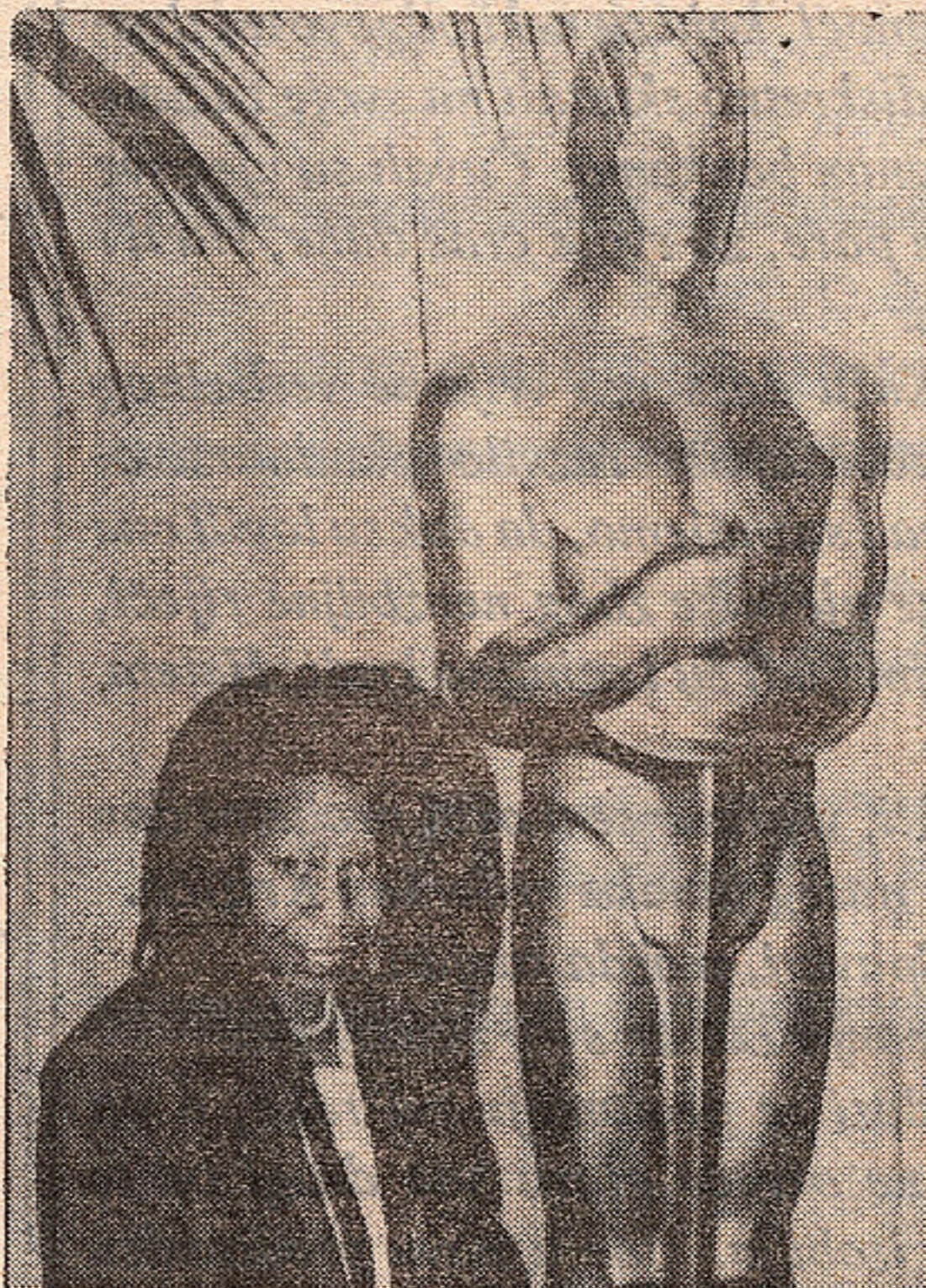
ČETIRI »OSKAROVSKA« ASA: DŽEREMI AJRONS, KETI BEJTS, VUPI GOLDBERG I DŽOE PEŠI

Bila je to noć zvijezda kakvu samo Holivud može i zna da priredi. Voditelj ceremonije Bili Kristal na pozornicu je ujahao na konju, simbolično najavljujući trijumf vesterna u 63. po redu »oskarovskoj« trci. Na gala-priredbi u auditorijumu »Šrajn«, koju je na malim ekranima pratila milijarda gledalaca širom svijeta, sjatila se elita šou—biznisa. Bio je tu i naše gore list Karl Malden — aktuelni predsjednik Američke filmske akademije, Gregori Pek, Tom Kruz, Debra Vinger, Ričard Gir, Glen Klouz, Majkl Džonson, Džon Bon Džovi, Kim Besindžer... Samit zvijezda nije mogao proći ni bez Madone, koja je otpjevala pjesmu »Prije ili kasnije« iz filma »Dik Trejsi«, nagrađenu »Oskarom«.

Povratak Indijanaca

Te večeri, 25. marta 1991. godine, pobjednički »Ples sa vukovima« izveli su Indijanci, u ritmu tam-tama. Bila je to noć mirnog čovjeka — »crvenokošca« u mamuzama, Kevina Kostnera (po djelu polu—Čeroki Indijanca), koji je sa svojim saradnicima primio ukupno sedam »Oskara«, svrstavši se tako na deseto mjesto »vječne« liste »oskarovskih« filmova, na čijem čelu je i dalje nedostižni »Ben Hur« sa 11 osvojenih nagrada Američke filmske akademije.

»Moja braća Indijanci neće ovo nikad zaboraviti« — skromno je rekao Kostner primajući »Oskara« iz ruku Barbare Strejsend. Ispisavši nove stranice u historiji »Oskara«, njegov »Ples sa vukovima« dugo će se pamtili i spominjati. Nakon duge dominacije filmova na temu američkog građanskog rata, Vijetnama i mafije, to je prvo djelo, u kojem je Holivud otvoreno progovorio o nepravdi učinjenoj američkim domorocima—Indijancima. Ujedno, to je tek drugi vestern koji je dobio »Oskara«, tačno 60 godina poslije »Simarona«, dok je Kevin Kostner postao prvi debitant koji je osvojio dvije najvažnije nagrade — za

VUPI GOLDBERG: DRUGA CRNKINJA, DOBITRICA »OSKARA«

najbolji film i režiju. Niko sem njega, pisca Majkla Blejka i još nekoliko filmadžija nije vjerovao u uspjeh »Plesa sa vukovima« koji traje, za bioskopske standarde, suviše dugo (tri sata), i u kojem je trećina dijaloga titlovana sa indijanskog. Ali, ubrzo se pokazalo da je ova epska priča o prijateljstvu »jenkija« — poručnika Džona Danbara sa plemenom Sijuksa, koja u stvari prikazuje kako je izgubljen (a ne osvo-

jen) Divlji zapad, lako našla put do srca gledalaca (preko 100 miliona dolara prihoda na blagajnama), a potom i kritičara.

Zbogom mafiji

Ova dodjela »Oskara« protekla je uglavnom, prema predviđanjima, ali iznenađenja nisu ni ovog puta izostala. Mnogi su za najbolju mušku ulogu tipovali upravo na Kevina Kostnera ili Roberta De Nira, čovjeka ustalog iz dugog sna u »Budanju«, ali »Oskar« je pripao Britancu Džeremi Ajronsu u slučaju Von Bulov (»Promjena sreće«). I dok Ajronsa šira publika poznaje kao jezuitskog oca Gabriijela iz »Misije«, dotle je za mnoge dobitnica »Oskara« za žensku ulogu Keti Bejts—nepoznanica. »Dugo sam čekala to da kažem: Hvala svima!« — rekla je ona, prevashodno pozorišna glumica, primajući nagradu za ulogu Luckaste Leni u drami »Bijeda«. Njena pobjeda još jednom je potvrdila da takozvane lake uloge, poput »Zgodne žene« Džulije Roberts nemaju nikakve šanse kada je u pitanju »Oskar«.

Ovogodišnji najveći gubitnik postao je Frensis Ford Kopola sa filmom »Kum III«, ne realizujući nijednu od sedam nominacija, a slično je prošao i Martin Skorsiz sa svojim »Dobrim momcima«. Holivudski gangsterski »pul« rasturio je Kostnerov »Ples sa vukovima«, sa devizom: »Dosta je bilo o mafijašima, pričajte sad o Indijancima!«

Ipak, čast gangstera i Skorsizovih »Dobrih momaka« spasio je maestralni Džoe Peši, dobivši »Oskara« za epizodnu mušku ulogu, što se, uostalom i očekivalo. Baš kao i trijumf Vupi Goldberg, vraćare iz »Duha«, u ženskoj konkurenciji. Time je ona postala druga crnkinja, nakon legendarne Hetti Mek Denijel, dadilje Skarlet O'Hare u »Prohujalo sa vihorom« (1939), koja je osvojila »Oskara« za najbolju žensku sporednu ulogu. »Još kao djevojčica maštala sam da dobijem »Oskara«. Moja porodica će sada odahnuti, jer ih sa tim neću više gnjaviti!« — bile su njene duhovite riječi zahvale. San Vupi Goldberg se ostvario, a za sve one koji su i ovaj put okusili »Oskarovu« hirovitost, šansa je već sljedeće godine, kao i uvijek, posljednjeg ponedjeljka u martu mjesecu.